

Dictamen 3/2017

En data 20 de gener de 2017, d'acord amb el que estableix l'article 171.3 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, ha estat tramès per a consulta al Consell Escolar de Catalunya el **projecte de decret de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu**.

ANTECEDENTS LEGALS

Primer

L'Estatut d'autonomia de Catalunya determina que la Generalitat disposa de les competències exclusives, compartides i d'execució en matèria d'ensenyament no universitari que s'estableixen a l'article 131.

Segon

La Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació assenyala al preàmbul la necessitat d'adequar l'activitat educativa per atendre la diversitat de l'alumnat i assolir la igualtat d'oportunitats i d'accessibilitat. Al títol preliminar, inclou, com un dels principis fonamentals del sistema educatiu català, la cohesió social i l'educació inclusiva com a base d'una escola per a tothom. L'articulat recull que l'atenció educativa de tot l'alumnat es regeix pel principi d'inclusió i defineix els criteris d'organització pedagògica que han de facilitar l'atenció educativa de tots els alumnes i, en particular, d'aquells que poden trobar més barreres en l'aprenentatge i la participació.

Tercer

La Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, en concordança amb la Llei d'educació, parteix del principi que es tracta d'una responsabilitat de tota la ciutadania i de tots els poders públics i, en regular els drets i les mesures de protecció per als infants i adolescents, fa atenció als més vulnerables i als que troben limitacions o barreres per al desenvolupament o la participació. Concretament, a l'article 50 estableix que els infants i els adolescents amb discapacitat tenen dret a gaudir d'un sistema educatiu inclusiu, amb accés a l'educació obligatòria en les mateixes condicions que els altres membres de la comunitat, sense exclusió per raó de discapacitat, i als ajustaments i suports necessaris per a assolir el màxim desenvolupament acadèmic, personal i social.

Quart

La Llei 13/2014, de 30 d'octubre, d'accessibilitat té com un dels seus objectius principals aconseguir una societat inclusiva i accessible que permeti avançar cap a la plena autonomia de les persones, eviti la discriminació i propiciï la igualtat d'oportunitats per a tothom, especialment per a les persones que tenen discapacitats.

Cinquè

Les mesures i els suports que aquest decret desenvolupa estan previstos en el Decret 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària i en el Decret 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria. Els termes que s'hi empen de mesures generals, específiques i extraordinàries, són anàlegs, respectivament, a les denominacions de mesures universals, addicionals i intenses que aquest decret desplega.

Sisè

La Llei 10/2015, del 19 de juny, de formació i qualificació professionals, estableix a l'article 31 que la formació professional té com a finalitats l'adquisició, la millora i l'actualització de la competència i la qualificació professional de les persones al llarg de la vida i comprèn, entre d'altres, la formació professional del sistema educatiu, que facilita l'adquisició de competències professionals i l'obtenció dels títols corresponents. La mateixa Llei 10/2015 preveu que el Govern, en el marc de la necessitat de garantir una formació professional adequada a les persones amb discapacitat i amb referència als plans de transició a la vida adulta, ha de vetllar pel bon funcionament dels centres d'educació especial i els ha de dotar amb els recursos i els suports necessaris.

Setè

Els recursos personals dels centres públics es fixen d'acord amb el que estableixen el Decret 39/2014, de 25 de març, pel qual es regulen els procediments per definir el perfil i la provisió dels llocs de treball docents, i el Decret 123/1997, de 13 de maig, pel qual s'aprova el Reglament general de provisió de llocs de treball i promoció professional dels funcionaris de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

Vuitè

Amb la publicació d'aquest decret quedarà derogat el Decret 299/1997, de 25 de novembre, sobre l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials, excepte el capítol IV, referent als requisits mínims de les unitats i dels centres d'educació especial.

La Comissió d'Ordenació del Sistema Educatiu expressa les consideracions i les recomanacions següents:

CONSIDERACIONS GENERALS

1. La inclusió escolar i la cohesió social són dos dels principis generals que han d'inspirar el sistema educatiu de Catalunya, que se sustenten en el reconeixement internacional del fet que l'educació inclusiva és un pilar fonamental per promoure la inclusió social de totes les persones en tots els àmbits de la vida, des de la infància fins a la vellesa. Des del convenciment que a Catalunya hi ha la voluntat d'aplicar el que les lleis preveuen per avançar cap a un sistema educatiu inclusiu, aquest Consell considera que l'Administració ha de garantir que els centres educatius disposin dels recursos necessaris, tant tecnològics com metodològics i de personal, per atendre adequadament tots els alumnes, ha de preveure una disminució de les ràtios i ha de donar orientacions sobre els procediments i instruments per a l'atenció educativa dels alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu.

2. Es considera fonamental que la implantació de les mesures que aquest decret preveu vingui també acompanyada d'un canvi de mentalitat en el sentit que tant les administracions com la comunitat educativa en general han d'estar compromeses per aconseguir l'èxit educatiu de tots i cadascun dels alumnes.

3. El principi de gratuïtat de l'ensenyament que la llei garanteix, i que es reflecteix en diversos punts de l'articulat del decret, encara no és una realitat en totes les etapes educatives i en el

conjunt del sistema. I encara cal afegir que diversos informes del Síndic de Greuges han alertat dels efectes de la manca de gratuïtat de l'ensenyament en la igualtat d'oportunitats dels infants de famílies sense recursos. És per això que aquest Consell considera fonamental que en els propers anys el Govern augmenti la despesa en educació per garantir la gratuïtat de tots els centres del Servei d'Educació de Catalunya, especialment per afrontar l'increment dels costos que es deriven de l'aplicació d'aquest decret.

4. Generalitzar l'educació inclusiva a tot el sistema representa un canvi de paradigma molt important i es considera que l'èxit de la seva implantació dependrà en bona mesura de la formació específica que es planifiqui per a tots els professionals dels centres ordinaris. En aquest sentit, l'actitud dels docents i dels altres professionals implicats és un element essencial per aconseguir crear valors inclusius a l'escola.

5. Es considera que a tot el text de la disposició s'ha d'adoptar l'expressió més genèrica "centres educatius".

CONSIDERACIONS AL TEXT DE LA DISPOSICIÓ

1. S'exposen quatre consideracions sobre el contingut del preàmbul:

1.1. A propòsit de la citació de la Llei 12/2009 d'educació sobre la cohesió social com a principi fonamental del sistema educatiu català, es considera que el preàmbul hauria de recollir també que diversos informes de la Sindicatura de Greuges alerten de situacions de segregació escolar que afecten particularment els alumnes amb necessitats educatives específiques.

1.2. A les referències normatives, cal afegir la Llei 10/2015, del 19 de juny, de formació i qualificació professionals i la Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.

1.3. Al sisè paràgraf de la segona pàgina, a més del "personal d'administració i serveis" s'hauria de mencionar també el "personal d'atenció educativa".

1.4. Es troba a faltar al preàmbul una referència a l'experiència dels centres d'educació especial i dels equips d'assessorament psicopedagògic, i a les pràctiques innovadores i d'èxit que duen a terme des de fa anys.

2. A l'article 1, *Definició*, es considera que milloraria la redacció amb un canvi de l'ordre de la frase "amb la finalitat que avancin en l'assoliment de les competències de cada etapa educativa i la transició a la vida adulta, i d'afavorir el seu desenvolupament personal i social" per "amb la finalitat d'afavorir el seu desenvolupament personal i social i perquè avancin en l'assoliment de les competències de cada etapa educativa i la transició a la vida adulta".

3. A l'article 2, *Objecte*, es proposa canviar l'ordre de la frase "Aquest decret té per objecte establir els criteris que orientin l'organització i la gestió dels centres; l'ordenació de mesures i suports per a

l'atenció educativa i per a la continuïtat formativa de tots i cadascun dels alumnes, i la diversificació de l'oferta de serveis dels centres d'educació especial per esdevenir també ordinaris, a fi de completar la xarxa de suports a l'educació inclusiva, amb la finalitat d'assolir l'objectiu que tots els centres educatius sostinguts amb fons públics de l'àmbit no universitari siguin inclusius".

4. A l'article 3, *Àmbit subjectiu*, es plantegen dues esmenes:

4.1. Completar la frase final del primer apartat "per tal d'accedir a l'educació en condicions d'equitat i igualtat d'oportunitats" amb la redacció "per tal de garantir l'accés a l'educació i l'èxit educatiu en condicions d'equitat i igualtat d'oportunitats".

4.2. Substituir a l'apartat 4.f) "alumnes amb risc d'abandonament escolar prematur" per "alumnes amb risc d'exclusió social", atès que es considera una expressió més adequada.

5. Es demana ajustar la redacció de l'article 4, *Xarxa de suports a l'educació inclusiva*, en els aspectes següents:

5.1. A la segona línia de l'apartat 2, suprimir "etc.", perquè és innecessari.

5.2. A l'apartat 3, suprimir "i les prioritats", perquè es podria entendre que no s'atendran totes les necessitats.

5.3. Als apartats 4 i 5, introduir-hi els convenis de col·laboració i fer també referència a les administracions locals.

6. A l'article 5, *Funcions de l'Administració educativa*, es considera que a l'apartat l) s'ha de reemplaçar "el Departament pot establir convenis de col·laboració amb altres departaments" per "el Departament ha d'establir convenis de col·laboració amb altres departaments", per garantir el desplegament de les necessàries actuacions transversals i integrals.

7. A l'article 6, *Funcions dels centres educatius*, amb la finalitat de precisar el significat de diversos apartats, es proposen algunes modificacions del text:

7.1. Apartat a): canviar "mitjançant el projecte de direcció" per "mitjançant la programació general anual", atès que els centres privats concertats no disposen de projecte de direcció.

7.2. Apartat b): especificar "Impulsar, a través de l'equip directiu, el treball d'equip del claustre".

7.3. Apartat c): introduir, després de "Comissió d'Atenció a la Diversitat" les sigles CAD, atès que és la forma que s'utilitza posteriorment.

7.4. Apartat f): complementar "Actuar de manera preventiva i proactiva" i substituir "intervencions" per "actuacions".

7.5. Apartat g): suprimir la paraula “bàsiques” a la tercera línia, atès que les competències bàsiques són pròpies de l'educació obligatòria i l'apartat fa referència també a l'escolarització postobligatòria.

7.6. Apartat h): precisar “Promoure i participar en programes socioeducatius”.

7.7. Apartat j): substituir l'actual redacció pel text següent: “Formar i sensibilitzar el professorat, el personal d'atenció educativa, l'alumnat i les famílies en el principi de la coeducació, entès com l'acció educativa que potencia la igualtat real d'oportunitats i l'eliminació de qualsevol mena de discriminació per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere”.

7.8. Incloure un nou apartat k): “Vetllar perquè, d'acord amb el principi de la coeducació, la diversitat sexual i afectiva, la identitat de gènere i els diferents models de família siguin respectats en tot l'àmbit educatiu i en el marc del sistema educatiu inclusiu”.

8. A l'article 7, *Mesures i suports per a l'atenció educativa dels alumnes*, es planteja completar l'apartat 2 en el sentit següent: “Els suports són els recursos personals, metodològics —inclosa la formació del personal docent i d'atenció educativa— i materials —inclosos els tecnològics—, i els ajuts contextuals i comunitaris...”.

9. Respecte al tercer apartat del mateix article 7, sembla que seria més convenient considerar-lo com una disposició addicional, ja que només té caràcter aclaridor.

10. A l'article 8, *Mesures i suports universals*, es proposa afegir una referència a l'agrupament d'alumnes, després de “els processos d'acció tutorial i orientació”.

11. A l'article 9, *Mesures i suports addicionals*, es considera que convindria introduir algunes precisions:

11.1. A l'apartat 3.a), afegir, després de “la CAD”, “o òrgan equivalent”.

11.2. A la tercera línia del mateix apartat 3.a), substituir “a l'educació infantil i primària” per “al primer i segon cicles d'educació infantil i l'educació primària”, a fi d'explicitar que el cicle de 0 a 3 anys hi queda inclòs, i allà on diu “secundària obligatòria” hi digui tan sols “secundària”, perquè així també es refereix a la postobligatòria.

11.3. També a l'apartat 3.a), incloure una referència al CREDA.

11.4. A l'apartat 4, caldria afegir a l'enumeració el personal d'atenció educativa.

12. A l'article 10, *Mesures i suports intensius*, es plantegen diverses esmenes:

12.1. A l'apartat 4, incloure el personal d'atenció educativa.

12.2. Al final del mateix apartat 4, afegir “i els serveis educatius”, després de “tot l’equip docent”.

12.3. Se citen a l’apartat 5 les “unitats d’escolarització compartida” sense que s’hagin definit anteriorment, per tant, caldria tenir-ho present.

12.4. Al mateix apartat 5, substituir “pensades per a alumnes a partir de tercer curs d’educació secundària obligatòria amb risc d’abandonament escolar prematur” per “pensades per a alumnes de 14 anys o 15 anys amb risc d’abandonament escolar prematur”.

12.5. Sembla que no és adequat plantejar en aquest apartat 5 la reducció de la durada d’alguna etapa educativa per als alumnes amb altes capacitats i es demana que se substitueixi per una referència a la personalització de l’aprenentatge.

13. A l’article 11, *El pla de suport individualitzat*, es considera que caldria fer algunes puntualitzacions:

13.1. A l’apartat 2, incorporar els alumnes amb escolaritat compartida, per exemple, els de les aules hospitalàries, com també fer referència als alumnes que cursen simultàniament altres ensenyaments de música, dansa, esport, etc.

13.2. A l’apartat 2.e), concretar “previ informe de l’EAP”.

13.3. Al mateix apartat 2.e), en coherència amb l’esmena que s’ha plantejat respecte a l’article 10.5, es considera que no només s’ha d’esmentar la durada dels estudis, sinó també mesures com la personalització de l’aprenentatge.

13.4. A l’apartat 3.a), afegir la referència a l’apartat e).

14. A l’article 12, *Elaboració del pla de suport individualitzat*, es plantegen dues esmenes:

14.1. A l’apartat 2, afegir-hi l’orientador del centre.

14.2. A l’apartat 4, precisar que els pares han d’estar informats, a més de col·laborar en els acords i el seguiment del pla individualitzat.

15. A l’article 13, *Contingut i avaluació del pla de suport individualitzat*, es demana afegir al final de l’apartat 5, “i n’ha d’informar la família”.

16. A l’article 14, *Detecció, identificació i avaluació de les necessitats específiques de suport educatiu*, es proposa que l’apartat 1 comenci “Durant el primer cicle i el segon cicle d’educació infantil...”, perquè la detecció precoç de les necessitats específiques dels alumnes s’ha d’assegurar des del primer cicle de l’educació infantil.

17. A l'article 18, *Alumnat que ha finalitzat l'educació secundària obligatòria sense obtenir el títol*, es plantegen dues consideracions:

17.1. Al segon apartat, es proposa incloure-hi l'administració local, amb la precisió "si escau".

17.2. A l'apartat 6, es demana revisar la redacció, perquè els programes de noves oportunitats encara no s'ha establert normativament.

18. Al primer apartat de l'article 19, *Alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu al batxillerat*, convindria substituir "els productes de suport necessaris" per "els suports necessaris".

19. A l'article 20, *Alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu a la formació professional inicial i als ensenyaments de règim especial*, es demana incloure-hi algunes precisions:

19.1. L'article ha d'explicitar també les modalitats presencials, semipresencials i a distància, sobretot en els ensenyaments de règim especial.

19.2. A l'apartat 4, convindria concretar que "tenen una durada màxima de 4 anys".

19.3. A l'apartat 5, caldria fer referència també a la implicació dels agents socials.

20. Al final de l'apartat 2 de l'article 21, *Alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu als ensenyaments d'adults*, es proposa substituir "Si cal s'ha de mantenir una sessió de coordinació..." per "És recomanable mantenir una sessió de coordinació...".

21. A l'article 22.10, cal corregir "Consorci d'Educació de Barcelona".

22. A l'article 23, *Recursos personals i programes a les escoles, instituts i centres d'educació especial*, després de constatar que s'adreça només als centres públics, es demana que es revisi globalment la redacció del títol i de tot l'article en el sentit que la regulació ha de comprendre els centres educatius de nivell no universitari sostinguts amb fons públics (Servei d'Educació de Catalunya), perquè es considera que ha de definir també com s'aplicaran als centres concertats els recursos i programes que es preveuen. A més, s'observa que l'article 23 no conté referències a aspectes tan importants per aplicar-lo com els recursos que es posaran a disposició dels centres, la reducció de ràtios, els perfils professionals singulars, les places per a docents i per a personal d'atenció educativa, la itinerància a les zones escolars rurals, la negociació prèvia de les condicions laborals amb els representants sindicals, els convenis que caldrà establir, la col·laboració interdepartamental, molt especialment amb el Departament de Salut, entre d'altres. Per tant, en aquesta nova redacció que es planteja, l'article hauria de recollir aquests aspectes. Així mateix, convindria definir prèviament els suports intensius per a l'escolarització inclusiva (SIEI) i els programes de les aules integrals de suport (AIS) i, finalment, en algun dels apartats s'hauria d'incorporar la formació específica i continuada dels professionals dels serveis educatius.

23. Respecte a l'article 24, *Centres d'educació especial proveïdors de serveis i recursos*, es considera que s'ha d'aclarir si inclou tots els centres sostinguts amb fons públics i, a més, es presenten diverses esmenes al text:

23.1. A l'apartat 1.a), afegir el personal d'atenció educativa.

23.2. A l'apartat 2.c), esmentar també altres entitats que col·laboren en el territori, com fundacions, centres de titularitat municipal, etc.

23.3. L'apartat 3 hauria de passar a ser una disposició addicional i, a més, amb una redacció més clara que no porti, com ara, a interpretacions diverses.

23.4. A l'apartat 4.a), precisar que es tracta de l'informe de l'EAP.

23.5. A l'apartat 4.c), incloure els criteris a seguir per prendre aquestes decisions.

23.6. A l'apartat 5, explicitar que el desplaçament entre centres, si escau, s'ha de recollir al dictamen d'escolarització compartida i ampliar l'apartat per incloure-hi altres aspectes com el personal d'atenció educativa, els educadors socials, el servei de menjador, les activitats extraescolars, etc.

24. A l'article 25, *Mapa territorial de recursos per a alumnes amb necessitats educatives específiques*, es proposen algunes precisions:

24.1. A l'apartat 1, concretar quina unitat o òrgan elabora el mapa, comptant amb la representació sindical. Es proposa també introduir-hi que el Consell Escolar Territorial en faci una valoració anual.

24.2. A l'apartat 3, substituir "en qualsevol de les etapes educatives" per "des de les llars d'infants fins als ensenyaments postobligatoris" i afegir al final el Departament de Justícia, les entitats del tercer sector i els serveis de titularitat municipal.

25. A la disposició addicional tercera, s'ha de revisar la numeració dels articles que se citen.

26. A la disposició addicional quarta, es proposa introduir-hi la negociació amb els representants legals dels treballadors.

27. Respecte al contingut de la disposició addicional cinquena, en correspondència també amb el contingut de l'article 22, *Serveis educatius*, es considera que, més que una modificació del decret vigent des de l'any 2005, que ja era una modificació del decret de 1994, és necessari elaborar i publicar un nou decret de regulació general dels serveis educatius que tingui en compte la correlació amb les prescripcions que sobre el sistema educatiu inclusiu estableix el projecte de decret objecte del dictamen.

RECOMANACIONS

1. Amb referència a la planificació de mesures i suports per proporcionar a tots els alumnes una atenció educativa de qualitat, es recomana tenir en compte el primer cicle d'educació infantil (0-3 anys) i el personal de les llars d'infants.
2. En relació amb l'elaboració del pla de suport individualitzat i el seu seguiment i avaluació, es recomana que, a més de les diverses intervencions que s'atribueixen al tutor o tutora, s'estableixin també les funcions de l'orientador en l'educació secundària obligatòria, en la postobligatòria, en l'educació de persones adultes i en les transicions entre etapes, en el benentès que la figura de l'orientador/a ha d'esdevenir obligatòria a tots els centres educatius de secundària.
3. Quant a l'acceptació per part de pares, mares o tutors de la proposta d'escolarització de l'alumne en un centre d'educació especial que l'equip d'assessorament psicopedagògic hagi fet, es recomana preveure que, passat un temps prudencial després d'acceptar la decisió, es convoqui la família perquè, conjuntament amb els professionals, es valori l'evolució de l'alumne en aquest centre.
4. En relació amb la diversificació de l'oferta de serveis dels centres d'educació especial per esdevenir també centres d'educació especial proveïdors de serveis i recursos per als centres educatius ordinaris que aquest decret preveu, caldrà vetllar especialment per la reconversió dels professionals afectats. En tot cas, es recomana establir negociacions amb els representants sindicals sobre tots aquells aspectes del decret que comporten modificacions de les condicions laborals.
5. El llenguatge d'aquesta norma és important per no incidir en la catalogació o l'estigmatització dels alumnes. Per això, en observar un ús general del terme "discapacitat" en el projecte de decret, tot i saber que es vincula amb termes de referència mèdics, psicològics i psiquiàtrics, entre d'altres, es recomana estudiar la possibilitat de substituir-lo per "diversitat funcional", que és l'alternativa que proposen algunes persones afectades que consideren pejorativa i negativa la paraula "discapacitat".

El Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit a Barcelona el 13 de març de 2017, ha estudiat la proposta elaborada per la Comissió d'Ordenació del Sistema Educatiu i ha aprovat per majoria, amb 30 vots favorables, 4 vots en contra i 6 vots en blanc aquest **DICTAMEN**.¹

El secretari

Vist i plau
El president

Jesús Moral Castrillo

Lluís Font i Espinós

---

¹ Annexos a aquest dictamen s'adjunten els vots particulars del senyor Francesc Saló, del sector de professorat en representació d'USTEC-STES, i del senyor Àlex Castillo, del sector de pares i mares d'alumnes en representació de FAPAC.

ANNEX

Vot particular presentat pel senyor Francesc Saló, membre del Consell Escolar de Catalunya pel sector de professorat dels nivells educatius de l'àmbit no universitari en representació d'USTEC-STES, al Dictamen 3/2017 sobre el projecte de decret de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu

Davant del decret d'educació inclusiva, USTEC-STEs fonamenta el seu vot particular contrari al dictamen fonamentat en els següents termes.

Entenem que el procediment d'elaboració i difusió de l'esmentat decret, fonamentat en el secretisme, al marge de l'opinió dels principals actors educatius, contamina d'origen el decret i inspira desconfiança entre els diversos sectors de la comunitat educativa. Més enllà que hi hagi hagut certa sensibilitat respecte a algunes aportacions d'aquest Consell, entenem que el fet que el Departament impedís el lliure accés als esborranys o prohibís la seva difusió fa sospitar que existeixin intencions ocultes. Davant d'aquest fet, justifiquem la nostra negativa en el sentit que considerem imprescindible remetre el text de nou al Departament d'Ensenyament a fi que es comenci de zero, que es redacti un nou text amb la participació i negociació activa de les parts interessades, en el sentit que el consens és la millor garantia de l'èxit i la validesa.

En segon lloc, detectem un perill en el fet de barrejar el sistema d'educació públic amb el privat i el concertat. Veiem en la intenció del Departament de barrejar ambdós sistemes, de titularitats diferents, una certa voluntat de mercantilitzar l'educació. El fet que centres privats puguin fer formació, pot resultar una manera irregular de finançar amb diners públics negocis particulars, amb el perill que pot implicar respecte a temptacions de malversació o possibles pràctiques corruptes.

En tercer lloc, considerem que el personal sanitari que cal per a l'educació especial no pot proveir-se mitjançant convenis entre administracions o contractacions d'empreses de serveis, car això pot suposar abusos, convivència de personal amb condicions laborals diferents, malversació de fons públics, o simplement que la política de contractació tingui exclusivament la intenció de l'estalvi en detriment de la qualitat assistencial. Entenem que als centres públics, el personal sanitari o aquell no estrictament educatiu ha d'ésser contractat directament pel Departament d'Ensenyament, amb una dedicació exclusiva, que permeti garantir la permanència i qualitat dels recursos.

En quart lloc, la voluntat de reconvertir els centres d'educació especial en centres de recursos, acompanyat de la voluntat que la pràctica totalitat dels alumnes amb necessitats educatives especials siguin als centres ordinaris, en el context actual, i almenys en la propera dècada, no serà possible per les deficiències estructurals en els edificis escolars, la majoria amb greus carències d'espais i condicions, sobresaturats, i amb un percentatge elevat de mòduls prefabricats. A més, malgrat que es parla de reduir ràtios (sense especificar), l'actuació dels professionals procedents dels CEE requeriria uns elevats nivells de coordinació que impliquen la reducció d'horaris lectius de les plantilles docents, fet no contemplat ni a curt ni a mig termini. El decret no aborda el tema de l'educació inclusiva en els centres de FP, ni en el cicle 0-3, i tampoc entra en profunditat en el tractament de les altes capacitats. Cal abordar també una normativa que

reguli els SE (Serveis Educatius) i el paper de suport tècnic que hauran d'abordar en un futur immediat.

Finalment, la voluntat explícita del decret de fer servir el mecanisme de la inclusió de manera sistemàtica, altera el bon sentit d'entendre que cada alumne i casuística és singular i requereix de solucions individualitzades que no necessàriament han de comportar el centre ordinari com a la millor opció. Més aviat, en contra de la voluntat del Departament, el principal problema que detectem als centres d'educació especial és la seva sobresaturació, atès que al llarg dels darrers anys el nombre d'alumnat s'ha incrementat, i en proporció, no ha disminuït el percentatge d'alumnes que requereixin solucions individualitzades que, fins al moment, els CEE han pogut donar amb eficiència i professionalitat.

Barcelona 13 de març de 2017

Vot particular presentat pel senyor Àlex Castillo, membre del Consell Escolar de Catalunya pel sector de pares i mares d'alumnes en representació de FAPAC, al Dictamen 3/2017 sobre el projecte de decret de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu

La Federació de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya (Fapac) s'ha abstingut en aquesta votació. En primer lloc, cal agrair tant al departament com als membres de la comissió d'ordenació del Consell Escolar de Catalunya la tasca realitzada. En aquest sentit, la filosofia general del decret és millor que l'actual marc normatiu. No cal insistir massa. Hem passat en dues generacions dels "Patronatos de Subnormales" a un model inclusiu amb mancances, però orientat a l'interès primordial de l'infant i cap al seu aprenentatge personalitzat. Si més no a la teoria. És un gran avenç. Ningú ho dubta.

Algunes de les aportacions fetes durant els treballs de la comissió, com per exemple la personalització de l'aprenentatge de l'alumnat amb altes capacitats enlloc de la referència prèvia que només parlava d'escurçament curricular han estat acceptades i, per tant, cal dir també que la capacitat d'integrar propostes i retocs dins del dictamen ha estat rellevant. Tot i així, queda algun escull important. I no tant en quant a exigir una concreció econòmica o de detall, que en el seu moment exigirem, sinó en aspectes més normatius i de filosofia d'aquest decret.

El primer tema de gran rellevància on hi ha una discrepància insalvable al nostre entendre és l'article 17. Tal com està redactat dona el poder de la decisió última en cas de discrepància entre administració i família sobre l'escolarització de l'alumne a l'administració. Nosaltres ho veiem just al contrari. I creiem que ha de ser així per dues raons òbvies i innegables:

1. Les famílies sempre volen el millor per als seus fills i filles
2. Si s'ha de corregir una situació, costa molt menys rectificar a una família que a una administració

Dit això, la nostra proposta de redactat no cal explicitar-la massa. Amb el que s'ha manifestat queda prou clara la nostra postura. Valorem positivament el redactat de la tercera recomanació del dictamen que intenta acostar posicions en un punt on és molt difícil coincidir des de posicionaments tan diferents.

Un altre article on veiem una discrepància important amb la filosofia del departament és el 22. Concretament el punt 22.4. Aquí es comet l'error d'identificar problemes socials amb problemes lingüístics. El senyor Johan Cruyff no va parlar mai bé i en canvi de problemes socials mai en va tenir, per tant, no deixa de ser un despropòsit deixar en mans dels equips d'assessorament i orientació en llengua, interculturalitat i cohesió social (ELIC) el suport cap a situacions derivades de mancances socials. Fins ara el tema de tècnics LIC no ha funcionat pel que fa al tema de la pobresa infantil. Fins i tot, s'ha amagat el problema i s'ha arribat a negar en alguns moments. Però no és aquest lloc per fer valoracions extenses sobre aquesta qüestió. Quedi clara la nostra discrepància amb aquest punt i la nostra voluntat de crear una atenció específica a la problemàtica derivada de la pobresa infantil a l'escola que estigui deslligada de l'àmbit lingüístic.

Finalment, com una consideració més àmplia, entenem que aquest decret hauria d'haver incorporat més referències a aspectes sistèmics com la segregació escolar. Apostem per la inclusió, però tenim un mapa escolar amb escoles composades de prop del 100% d'alumnat de nacionalitat no espanyola. Molt coherent no sembla. I sobre aquesta qüestió el decret guarda un silenci terrible. No sembla transmetre ni tan sols la percepció de tenir un problema. Alguna cosa caldrà fer. Si volem un sistema inclusiu, haurem de prendre algunes decisions agosarades. Algunes decisions que eliminin privilegis per tal que algunes persones puguin exercir drets.